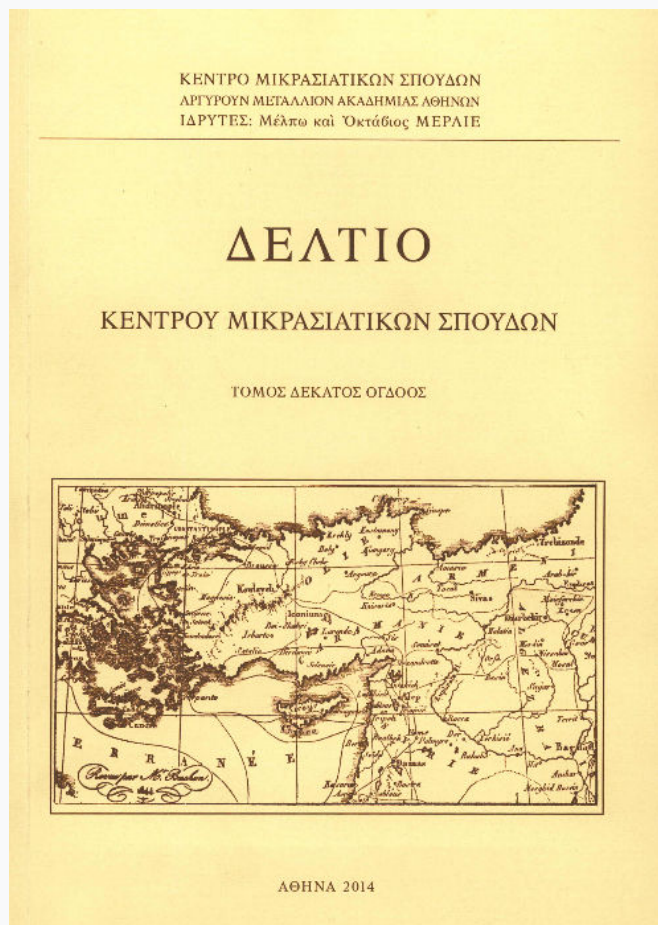

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 18 (2014)

Ένας πολυτάλαντος Γενευέζος, ο Samuel Baud-Bovy

Bertrand Bouvier

doi: [10.12681/deltiokms.303](https://doi.org/10.12681/deltiokms.303)

Copyright © 2015, Bertrand Bouvier

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Bouvier, B. (2014). Ένας πολυτάλαντος Γενευέζος, ο Samuel Baud-Bovy. *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 18, 13–14. <https://doi.org/10.12681/deltiokms.303>

Τὰ πολλαπλὰ χαρίσματα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ πολίτη τῆς Γενεύης καὶ οἱ ποικίλοι χώροι ὅπου ἀνέπτυξε τὴ δράση του προκαλοῦσαν καμιά φορά ζάλη στοὺς συγχρόνους του, ἀλλὰ καὶ τὸν θαυμασμό τους. Πολλὰ μέλη τῆς μικτῆς χορωδίας Le Chant Sacré ἀγνοοῦσαν ὅτι ὁ λατρευτὸς τους διευθυντῆς (1938-1977), ποὺ τοὺς ἀποκάλυπτε τὰ μυστικά τῶν ἔργων τοῦ ρεπερτορίου ὅπως καὶ ὀρισμένων πρωτοποριακῶν συνθέσεων, ἦταν καὶ καθηγητῆς στὸ Πανεπιστήμιο. Καὶ οἱ συνάδελφοί του στὸ Ἐκτελεστικὸ Συμβούλιο τοῦ Δήμου Γενεύης, ὅπου εἶχε ἀναλάβει –ἐκτός κόμματος– τὴν εὐθύνη τοῦ Τμήματος Πολιτισμοῦ καὶ Καλῶν Τεχνῶν (1943-1947), δὲν ἤξεραν ὅτι τὴν ἴδια ἐποχὴ προήδρευε στὴ Βέρνη τὴν Ἑλβετικὴ Ἑταιρεία Μουσικῶν. Ὅσο γιὰ τοὺς φοιτητές του, εἴτε στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου (1931-1958), εἴτε στὸ Ὡδεῖο τῆς Γενεύης (1957-1970), αὐτοὶ ἐκτιμοῦσαν τὴ μεγάλη του ἀρμοδιότητα στὸ μάθημα ποὺ εἶχαν διαλέξει, μὰ δὲν ὑποπεύονταν τὶς βαθυστόχαστες μελέτες ποὺ ἀφιέρωνε ὁ δάσκαλός τους στὸ μουσικὸ ἔργο τοῦ Ἰωάννη Ἰακώβου Ρουσσώ.

Στὸ διεθνὲς πεδίο, ὁ Baud-Bovy εἶχε διακριθεῖ ὡς μουσικολόγος, ὡς βαθὺς γνώστης τοῦ ἑλληνικοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ καὶ πρωτοπόρος τῆς συγκριτικῆς ἐθνομουσικολογίας. Στὴν Ἀθήνα, οἱ φιλόμουσοι ποὺ χειροκροτοῦσαν τὸν μαέστρο ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴ Γενεύη γιὰ νὰ ἐρμηνεύσει μὲ τὴν Κρατικὴ Ὀρχήστρα Haydn, Mendelssohn, Σκαλκῶτα καὶ Frank Martin, διαπίστωναν στὸ διάλειμμα ὅτι μιλοῦσε ἑλληνικά σὰν Ἑλληνας καὶ γνόριζε τὴν ἱστορία καὶ τὰ γράμματα τῆς χώρας τους ὅπως λίγοι.

Κορυφαῖοι ἐπιστήμονες, ἐντυπωσιασμένοι ἀπὸ τὶς ἱκανότητες τοῦ Μπῶ-Μποβύ, προσπάθησαν νὰ τὸν προσελκύσουν στὸν τομέα τους. Στὸ Παρίσι, ὁ Hubert Pernot, διευθυντῆς τοῦ Νεοελληνικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Σορβόνης καὶ λαμπρὸς εἰδήμων τῆς φωνητικῆς, ποὺ εἶχε κρίνει πολύτιμη τὴ συνεργασία του στὴ μεταγραφὴ τῶν ἠχογραφήσεων μὲ τὰ ἰδιώματα τῆς Χίου, τὸν παρότρυνε «νὰ παρατήσῃ τὶς ἐρωτοτροπίες μὲ τὴ μουσικὴ»

καὶ νὰ ἐπιδοθεῖ στὴ νεοελληνικὴ διαλεκτολογία. Στὶς Βρυξέλλες, ὁ ἐπιφανὴς βυζαντινολόγος Henri Grégoire τοῦ εἶχε ζητήσει ἄρθρα γιὰ τὸ περιοδικὸ *Byzantion*. Διαπιστώνοντας τὴν ἐξαιρετικὴν τοὺς ποιότητα διατύπωσε τὴν εὐχὴ ν' ἀφήσει σὲ ἄλλους ὁ Μπῶ-Μποβὺ τὴ μελέτη τῶν σύγχρονων Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, γιὰ ν' ἀφοσιωθεῖ ὁλότελα στὴ βυζαντινὴ φιλολογία ποὺ τότε λίγοι τὴν ὑπηρετοῦσαν.

Ὅσο γιὰ τὸν ἐλληνιστὴ Victor Martin, ποὺ στάθηκε δάσκαλός του στὰ ἀρχαῖα στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τῆς Γενεύης καὶ διαδραμάτισε ἀποφασιστικὸ ρόλο στὴν ἴδρυση, χάρι στὸ κληροδότημα Χρήστου Λαπράκη-Léonie Maupoir, τῆς ἔδρας νέας ἐλληνικῆς γλώσσας καὶ λογοτεχνίας, σὲ ἐπιστολὴ τοῦ 1930 ἐξέφραζε φιλικὴ μομφὴ στὸν παλαιὸ του μαθητὴ πού, ἐπωφελούμενος ἀπὸ τὴ διαμονή του στὴν Ἀθήνα, συγκρότησε μικρὴ ὀρχήστρα ἐρασιτεχνῶν, ἀντὶ νὰ προωθήσει τὴ διδακτορικὴ διατριβή του γιὰ τὸ δημοτικὸ τραγούδι τῆς Δωδεκανήσου.

Τὸ 2006, ἂν ζοῦσε, ὁ Μπῶ-Μποβὺ θὰ ἔκλεινε τὰ ἑκατὸ του χρόνια. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐπετείου αὐτῆς τὸ Νεοελληνικὸ Τμῆμα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γενεύης ὀργάνωσε τὸν Νοέμβριο ἐπιστημονικὸ διήμερο, ποὺ μὲ τὴ συμμετοχὴ Ἑλλήνων καὶ Ἑλβετῶν συναδέλφων κάλυψε τὸ φάσμα «νεοελληνιστής, μουσικολόγος, μουσικός». Στὴν ἐναρκτήρια συναυλία ποὺ τὸ Ὡδεῖο Γενεύης προσέφερε εἰς μνήμην τοῦ τέως διευθυντῆ του ἀκούστηκε, ἐναρμονισμένο ἀπὸ τὸν Samuel Baud-Bovy, τὸ ὠραιότερο κατὰ τὴν ὁμολογία του δωδεκανησιακὸ τραγούδι, «ὁ Ἀρχαγγελίτικος» τῆς Ρόδου.

BERTRAND BOUVIER